

Oppgaver til aspirantopptaket 2014

Oppgave 1: Essay (fire timer). Besvar kun én av de tre oppgavene.

A)

I 2014 er det 20 år siden EØS-avtalen trådte i kraft. Samtidig er det 20 år siden sist Norge sa nei til medlemskap i EU. Disse to hendelsene har i stor grad dannet grunnlaget for Norges forhold til EU i den etterfølgende tiden. Redegjør for hvordan EØS-avtalen og Norges øvrige samarbeid med EU knytter Norge til den europeiske integrasjonsprosessen, og drøft utfordringene og mulighetene for norsk europapolitikk i dag og i tiden fremover.

B)

Norge mener det er behov for reformer av FN-systemet, bl.a. FNs Sikkerhetsråd. I tillegg har den økonomiske krisen i USA og Europa medført at mange land også har redusert sin finansiering av FN-systemet, samtidig som mange nye land med sterk økonomisk vekst (emerging economies) synes lite villige til å fylle det gapet som har oppstått. Drøft i lys av dette hvordan man kan utvikle et mer effektivt og legitimt FN-system.

C)

Norge har i dag 103 utenriksstasjoner fordelt på 85 ambassader, 8 generalkonsulater, 7 delegasjoner til internasjonale organisasjoner og 3 andre stasjoner.

I Sundvollen-erklæringen står det: «Utenriksrepresentasjonen må stå i forhold til norske interesser i de enkelte land, og bistå næringsliv og norske statsborgere».

Hva legger du i begrepet «norske interesser»? Drøft deretter hvilke interesser som bør avgjøre hvor Norge er representert med en utenriksstasjon. Angi på bakgrunn av dette i hvilke land/regioner norsk utenriksstjeneste særlig bør være representert.

Oppgave 2: Pressemelding (en time)

Case:

Syrias president Bashar al-Assad er bekreftet landet på Gardermoen. Han skal ha søkt om politisk asyl i Norge. VGs bilde av Assad på Gardermoen går verden over på internett og sosiale medier. Det forventes at både de nye makthaverne i Syria og Den internasjonale straffedomstolen vil begjære Assad utlevert. Russland krever at Assad ikke utleveres, men får anledning til å fly videre til Moskva dersom norske myndigheter ikke innvilger asylsøknaden. UD må umiddelbart få ut en pressemelding som angir hvordan norske myndigheter har tenkt å håndtere denne saken.

Oppgave:

- Skriv pressemeldingen som en kort avisartikkel
- Tittel (én linje) og ingress (ca. tre linjer) må gjenspeile hovedpoenget
- Lag 2-3 gode sitater fra utenriksminister Brende

- Pressemeldingen skal være kort og konsis
- Pressemeldingen skal være på engelsk
- Pressemeldingen bør være maksimalt 2000 tegn inkludert mellomrom
- Se vedlagt info og eksempler på pressemeldinger fra UD
- Vedlegg: Litt informasjon samt tre eksempler på pressemeldinger fra UD

Rett til Asyl i Norge

«Du har rett til asyl i Norge hvis ditt liv eller din frihet er i fare, eller hvis du risikerer tortur eller annen umenneskelig behandling på grunn av dine politiske meninger. Det samme gjelder dersom du er forfulgt på grunn av religiøs tro, eller fordi du tilhører en bestemt nasjonalitet eller en bestemt sosial eller etnisk gruppe ... Selv om du ikke er forfulgt slik det kreves for at du skal få asyl, kan du likevel få opphold i Norge. Det kan være hvis det er krig i hjemlandet, eller hvis du risikerer umenneskelig behandling.» (*UDIs nettside om å søke asyl i Norge*).

Utleveringsloven

Kap. I. Vilkår for utlevering til fremmed stat.

§ 1. Den som i fremmed stat er siktet, tiltalt eller domfelt for straffbar handling, og som oppholder seg her i riket, kan utleveres etter bestemmelsene i denne lov.

§ 3.

1. Utlevering kan bare skje når handlingen, eller en tilsvarende handling, etter norsk lov kan medføre fengsel i mer enn 1 år. Når den som begjæres utlevert er straffedømt for handlingen, kan utlevering bare skje når dommen går ut på frihetsstraff eller anbringelse i anstalt i et tidsrom av minst 4 måneder, eller når det med heimel i dommen er truffet eller kan treffes bestemmelse om slik anbringelse.
2. Kongen kan inngå overenskomst med fremmed stat om utlevering for handlinger selv om den frihetsberøvelse som er ilagt eller som kan ilegges, er av kortere varighet enn fastsatt i første ledd.
3. Utlevering til rettsforfølging eller fullbyrding av dom for flere handlinger kan finne sted selv om vilkårene i første ledd bare er oppfylt med hensyn til en av handlingene, forutsatt at de øvrige handlinger kan medføre fengselsstraff eller anbringelse i anstalt så vel etter norsk som etter vedkommende fremmede stats lov.

§ 4. Utlevering for militært lovbrudd kan bare skje når forholdet er straffbart som nevnt i § 3 første ledd etter ikke-militær straffelovgivning, såfremt ikke annet er bestemt i overenskomst med fremmed stat.

§ 5.

1. Utlevering kan ikke skje for et politisk lovbrudd. Kongen kan inngå overenskomst med fremmed stat om at bestemte typer lovbrudd ikke skal anses som politiske.
2. Omfatter forholdet også lovbrudd som ikke er av politisk karakter, kan utlevering skje for dette lovbrudd dersom forholdet overveiende må anses for å være av ikke-politisk karakter.

§ 6. Utlevering kan ikke skje dersom det må antas å være alvorlig fare for at vedkommende på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller politiske forhold ellers ville bli utsatt for forfølgelse som retter seg mot hans liv eller frihet eller for øvrig har alvorlig karakter.

§ 7. Utlevering kan ikke skje dersom den vil komme i strid med grunnleggende humanitære hensyn, særlig på grunn av vedkommendes alder, helsetilstand eller andre personlige forhold. (*Utleveringsloven – Lovdata*).

Utlendingsmyndighetene har behandlet Norsk PENs henvendelse

Justis- og beredskapsdepartementet mottok onsdag en henvendelse fra Norsk PEN om å hente Snowden til Norge gjennom ordningen for overføringsflyktninger. Dette er en ordning som i utgangspunktet brukes overfor personer som anmodes overført av UNHCR eller andre utpekte organisasjoner. I henhold til gjeldende retningslinjer er Norsk PEN en av de organisasjonene som kan fremme anmodning om å vurdere overføring. Dette gjelder imidlertid bare skribenter som omfattes av den såkalte fribyordningen.

Departementet oversendte henvendelsen fra Norsk PEN til UDI for vurdering og besvarelse. UDI har nå svart at Snowden ikke er omfattet av fribyordningen, og derfor heller ikke tilhører personkretsen som Norsk PEN kan fremme anmodning om å vurdere for overføring.

– Jeg har merket meg UDIs svar til Norsk PEN vedrørende overføring av Edward Snowden til Norge, sier justis- og beredskapsminister Grete Faremo.

– Jeg vil tilføye at Snowden er ønsket utlevert av USA i anledning strafforfølging. Strafforfølging i demokratiske stater med slikt strafferettssystem som det amerikanske, faller i utgangspunktet utenfor asylretten. Det er ikke aktuelt å benytte ordningen for overføringsflyktninger for å vurdere beskyttelse i dette tilfellet, sier justis- og beredskapsministeren.

Edward Joseph Snowden fikk mandag avslag av UDI på en søknad om asyl i Norge. Søknaden ble avslått på formelt grunnlag, under henvisning til at det er en forutsetning for å ha rett til asyl i Norge, at man befinner seg i Norge eller på norsk grense når søknaden fremmes. Avslaget kan påklages til UNE. (*Justis- og beredskapsdepartementet, 4.7.2013*).

UD Pressemelding, 31.12.2013

Enighet om opphold i kamphandlingene i Sør-Sudan

- Det er positivt at de stridende partene i Sør-Sudan i dag har blitt enige om å stanse den militære aktiviteten. Om de nå følger dette opp med å sende delegasjoner til forhandlinger i Addis Abeba, er vi et steg videre mot en fredelig løsning på denne konflikten. Det vil være symbolsk og politisk viktig å kunne gå fredelig inn i det nye året, sier utenriksminister Brende.

Enigheten om å stanse den militære aktiviteten er et resultat av den diplomatiske og politiske innsatsen fra nabolandene til Sør-Sudan, de såkalte IGAD-landene.

- Norge støtter aktivt IGADs bestrebelse på å få i stand en fredelig løsning på konflikten. Vi har hatt norske spesialrepresentanter på plass i Sør-Sudan gjennom hele julen, og vil følge opp dette framover i tett samarbeid med USA og Storbritannia i den såkalte Troikaen, og med IGAD. Vi har også tett samarbeid med FN-operasjonen i landet, UNMISS, hvor Norge bidrar med sivilt politi og militært personell, sier utenriksministeren.

Selv om partene har blitt enige om ikke å foreta ytterligere offensive militære operasjoner og å holde styrkene i de posisjoner de nå befinner seg, er det ennå ingen formell avtale om våpenhvile.

- Vi oppfordrer på det sterkeste partene til å ta det neste skrittet og inngå en formell våpenhvile. Dette er viktig for å skape tillit og legge et godt grunnlag for politiske forhandlinger. Det er også helt avgjørende for å bedre sikkerheten for de titusener sivile som er rammet av konflikten, og for å kunne nå fram til disse med humanitær bistand, sier Brende. Konflikten i Sør-Sudan brøt ut 15. desember som følge av sterke politiske motsetninger i regjeringspartiet SPLM. Så langt har flere tusen blitt drept, og opp mot 200 000 anslås å være internt fordrevne. Norge bevilget i forrige uke 50 millioner kroner ekstra i humanitær hjelp til å avhjelpe krisen i landet.

UD Pressemelding, 07.01.2014

Første last av kjemiske våpen fra Syria

OPCW og FN bekrefter at den første lasten med komponenter til kjemiske stridsmidler fra Syria i dag har forlatt havnebyen Latakia. Prosessen med å frakte Syrias kjemivåpen ut for destruksjon er dermed i gang.

- Det er positivt at transporten av kjemiske stridsmidler ut fra Syria nå er innledet. Dette er et nytt skritt i riktig retning for å oppfylle FNs og OPCWs vedtak om å destruere landets kjemiske stridsmidler. Det er nå viktig at de resterende delene av Syrias kjemivåpen bringes raskest mulig til Latakia for uttransport, sier utenriksminister Børge Brende.

OPCW/FN-operasjonen (Joint Mission) har fått mandat til å påse at syriske kjemiske våpen elimineres på sikrest mulige måte og i henhold til en stram internasjonal tidsplan. Det norsk-danske bidraget til uttransportering av kjemiske stridsmidler fra Syria inngår i OPCW-FN-operasjonen.

- Vi har alle en plikt til å ta vår del av ansvaret for å bidra til internasjonal fred og sikkerhet. Jeg er stolt av at sjøfartsnasjonene Norge og Danmark på kort varsel kunne stille opp da FN og OPCW ba om det, og bidra med de nødvendige lasteskip og militære fartøyer til denne viktige operasjonen. Jeg er glad for at vi nå er i gang med dette viktige arbeidet, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

Det danske transportskipet som gjennomfører dagens transport fra Syria er eskortert av den norske fregatten KNM Helge Ingstad, en dansk fregatt og marinefartøyer fra Kina og Russland. Det norske lasteskipet MV Taiko er også klar for å delta i transporten av de resterende delene av de kjemiske våpnene.

De kjemiske våpnene i Syria skal hentes ut og etter hvert destrueres i samsvar med resolusjon 2118 fra FNs sikkerhetsråd og vedtakene i OPCWs eksekutivråd.

Norge bidrar også med støtte til OPCWs fond for gjennomføringen av sikkerhetsrådsresolusjon 2118 om destruksjon av syriske kjemivåpen.

UD Pressemelding, 15.01.2014

Norge gir 460 millioner til Syria

- Norge gir 460 millioner kroner til FNs nødhjelpsappell for Syria. Pengene vil gå til å hjelpe ofrene for konflikten både i Syria og nabolandene. Det er også satt av midler til prosjekter som skal styrke nabolandenes evne til å håndtere det store antallet syriske flyktninger, sier utenriksminister Børge Brende.

I dag avholdes den andre internasjonale giverlandskonferansen for Syria i Kuwait. Konferansen skjer i samarbeid mellom FN og Kuwait, og vil ledes av FNs generalsekretær Ban Ki-Moon.

Krisen i Syria rammer stadig flere mennesker. Det anslås at over 130.000 mennesker er drept i konflikten som har pågått siden 2011. Mer enn ni millioner syrere trenger i dag humanitær hjelp. Over 2,3 millioner er flyktninger og om lag 6,5 millioner er internt fordrevet inne i Syria. Norge er i dag blant de største humanitære bidragsyterne i forbindelse med konflikten i Syria.

- Hjelpenebehovene både for befolkningen inne i Syria og for flyktningene i nabolandene er enorme. Det er viktig at verdenssamfunnet på konferansen i Kuwait mobiliserer de nødvendige ressursene til å dekke behovene i FNs nødhjelpsappell, sier Brende.

Giverlandsmøtet i Kuwait kommer en uke før den planlagte internasjonale konferansen for Syria (Genève II) i Montreux 22. januar.

- Krigen i Syria må stoppes. Det hviler et tungt ansvar på deltakerne på konferansen i Montreux i neste uke for å finne frem til en politisk prosess som kan stoppe konflikten. Konferansen må også komme med klare krav om øyeblikkelig humanitær tilgang inne i Syria, sier Brende.

Norge bidro i 2013 med 635 millioner kroner i humanitær hjelp til ofrene for konflikten i Syria. Siden 2011 har Norge bidratt med 850 millioner kroner i humanitær bistand, med dagens bidrag vil Norge være oppe i 1,31 milliarder kroner.